

EB- Történelem - A foci Angliába, a diadal a németekhez tért haza

2012 június 05. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

• [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

A torna nagy hiányzója

Eb-történeti sorozatunk hetedik része (1984) után ismét holtversenyt hirdettünk rovatunkban, a torna hiányzója

címet két korszakos alaknak, **Roberto Baggiónak** és **Lothar Matthäusnak** ítélve oda. Baggio – aki 1983-ban, 16 évesen játszott a Serie C1-es bajnokiját – 1988 novemberében mutatkozott be az olasz válogatottban, tehát élből lemaradt az NSZK-beli Európa-bajnokságról. 1992-ben a squadra azzurra nem volt ott az Eb-n, a következőkön viszont igen. Copfocska azonban sem 1996-ban és sem 2000-ben nem volt a keretben, noha utóbbi torna előtt sokan ajánlották Dino Zoff szövetségi kapitány figyelmébe. Szinte hihetetlen, de egyetlen Eb-n sem vett részt! Vb-n ellenben három (1990, 1994, 1998) is – az 1994-es fináléban a szétlövésben fölé létező 11-es aranyat eredményezett Brazíliának.

Matthäus egymás után két Eb-t mulasztott el a kilencvenes években: az 1992-eset keresztzalag-szakadása miatt, és az 1996-osat. Noha sokat volt sérült (comb, Achilles) 1996 tavaszán, felépült a torna rajtjáig, ám Berti Vogts mégsem vitte el Angliába, ugyanis Matthias Sammert favorizálta a liberó posztján. Utólag nem lehet vitatni a Terrier döntését: Sammer élete formájában futballozott Angliában (az év végén meg is kapta érte jutalmát, az Aranylabdát) – Lothar kapitány nem hiányzott a csapatból.

A 150-szeres válogatott ikon ennek ellenére szép karriert futott be az Eb-n (meg amúgy is), kétszeri hiányzása ellenére négy kontinenstornán szerepelt, az 1980-ason, az 1984-esen, az 1988-ason és a 2000-esen! 1980-ban arany-, 1988-ban bronzérmeket nyert, összes Eb-meccse – a selejtezőket is beleszámítva – 31, s ezeken ötször talált a kapuba.

Sorozatunk tizedik részében a tizedik Európa-bajnokság, az 1996-os, 16 csapatos angol viadal történéseit elevenítjük fel zanzásítva.

A labdarúgás, azon belül is a sportág Európa-bajnoksága újabb mérföldkőhöz érkezett 1996-ban: 16 csapat részvételével rendezték meg Angliában, a futball (egyik) színpadán a kontinensbajnokságot. Erre politikai és gazdasági okok miatt került, kerülhetett sor: egyrészt a kilencvenes évek elején bekövetkezett nagy „országosztódás” miatt jelentősen megnőtt a selejtezőre benevező válogatottak száma (47, a rendező angolok nélkül), másrészt a kedvező gazdasági környezet hatására lehetővé is válhatott a létszámemelés.

Az Eb-k történetében ezen a tornán debütált a szerte a világon máig érvényben lévő hárompontos rendszer (egy győzelem ennyi egységet ér) és az azóta a fűsodorban megszöngt aranyólszabály. Mindkét újítás elvileg a támadó futballt volt hivatott ösztönözni. Erre mi történt? Meccsenként 2.06 találat esett átlagban, amit csak az 1968-as (1.40) és az 1980-as (1.93) torna gólindexe múlt alul. Újdonságnak számított az is, hogy Európa mind az öt futballnagyhatalma – szigorúan ábécérendben: Anglia, Franciaország, Németország, Olaszország és Spanyolország – megjelent az eseményen.

Ahogy az Euro '96 szlogenje (*Football's coming home*) mondta, a futball ugyan hazatalált, az Henri Delaunay-serleget azonban nem sikerült otthon tartaniuk a házigazdáknak – az 1992-es döntőbeli kudarcot követően, második nekifutásra Berti Vogtsé és társulatáé lett az Eb-trófea. A németek a torna egyik esélyeseként érkeztek Albionba (a tekintélyes Kicker Sportmagazin például az *Optimisták a német sztárok – A címet akarjuk* címmel a címlapján, Matthias Sammer, Jürgen Klinsmann és Andreas Möller közös fotójával engedte útjára a Nationalelfet), és be is váltották a hozzájuk fűzött reményeket – 1972 és 1980 után immáron harmadszor.

Magyarország, miképpen 1972 óta mindig, ezúttal sem jutott ki az Eb-re. A magyar labdarúgás megváltozott erejére – hogy ne mondjuk, lezűllésére... – jellemző: a nemzeti együttesünk selejtezőcsoportjából fölényesen továbbjutó svájci és török válogatott csak asszisztált a szigetországi tornán; előbbi egy pontot kapart össze, utóbbi pedig pont és szerzett gól nélkül kullogott haza... (Látni fogjuk majd: Törökországnak akadtak szebb pillanatai is az Eb-n!)

AZ ESERNYŐCELTŐL AZ ÁTEMELÉSIG

A szakértők a C jelű négyest tartották a legerősebbnek, „szaknyelven” a halálcsoportnak. Két korábbi világbajnok – egyben Európa-bajnok –, Németország és Olaszország, és további két korábbi kontinenselső, Csehország és Oroszország szerepelt benne.

Igaz, a csehek még Csehszlovákiaként, az oroszok meg még Szovjetunióként diadalmaskodtak anno.

A németek gólt sem kapva, csoportelsőként jutottak tovább (a harmadik meccsen már lazíthattak), míg a második helyre a csehek futottak be annak ellenére, hogy vereséggel kezdtek, és hogy gólkülönbségük rosszabb volt az

olaszokénál – csakhogyan legyőzték őket, és a kiírás értelmében az egymás elleni eredmény rangsorolt előbb.

A „nagyok” közül nemcsak az itáliaiak véreztek el a csoportkörben, hanem a címvédők is, akik meglepetésre sima, 3–0-s vereséget szenvedtek az újonc horvátoktól. Újoncokból amúgy nem volt hiány, Horvátország mellett Bulgária, Svájc és Törökország is első ízben szerepelt a kontinenstornán.

A csoportkör két legemlékezetesebb jelenete egy angol és egy horvát labdarúgó nevéhez fűződött. Az angol Paul Gascoigne volt, aki úgy lőtte be csapata második gólját az első rivális, Skócia ellen, hogy előtte esernyőt adott Colin Hendrynek. A horvát játékos pedig Davor Suker, aki Dánia kiütése alkalmával pazarul áttemelte Peter Schmeichelt.

Átemelés a negyedöntésben is akadt, itt a cseh Karel Poborsky kápráztatta el a nézőket Portugáliával szemben, gólja ráadásul elődöntésbe jutást ért.

A legjobb nyolc között szoros meccseket vívtak a felek, egyik győztes sem nyert egy gólnál nagyobb különbséggel, már, ha nyert egyáltalán 90 vagy 120 perc elteltével, két ütközet ugyanis végletekig kiegyenlített, tizenegyespárbajba torkolló csatát hozott. A szóban forgó lutriban végül Anglia és Franciaország kerekedett fölül.

BIERHOFF MÜLLER ÉS HRUBESCH NYOMÁBAN

Az elődöntés sem múlt el szétlövés nélkül, sőt mindkét mérkőzés ezzel döntött el. A győztesekből vesztesek lettek: a negyedöntésben szerencsés angol és francia válogatottat most cserbenhagyta Fortuna, előbbi Németországgal, utóbbi Csehországgal szemben maradt alul 6–5-re.

A háromoroszlánosok jól kezdtek a németek ellen, Alan Shearer, a torna későbbi gólkirálya már a 3. percben bevette Andreas Köpke kapuját. Stefan Kuntz a 16. percben egyenlített, és ezután már nem esett több találat. Illetve dehogynem, csak Puhl Sándor, a két évvel korábbi világbajnoki döntés bírója a 96. percben lökés miatt nem adta meg a sérült Klinsmannt nagyszerűen helyettesítő Kuntz (arany)gólját. Az ítélet helyességére és Puhl tekintélyére jellemző, hogy a németek nemigen reklamáltak az esetről.

Az aranygólok kora

Nagy tornán először az 1996-os Eb-n alkalmazták az ún. aranygólszabályt, vagyis a következő regulát: ha egy csapat gólt ér el a hosszabbításban, azonnal győztesnek hirdetik. A szabály két világbajnokságot (1998, 2002) és további egy kontinensviadalt (2000) ért meg, aztán eltörölték, és helyette bevezették a később hasonlóan kudarcot valló ezüstgólszabályt. Amíg létezett aranygól, 17 hosszabbításos találkozó zajlott le az Európa-bajnokságon és a világbajnokságon, és tízet 11-esekig kellett játszani. A futballtörténelem első Eb-aranygólja **Oliver Bierhoff** nevéhez fűződik, a második és a harmadik (egyben utolsó) pedig két francia, **Zinedine Zidane** és **David Trezeguet** nevéhez. Utóbbi aranygólja – akárcsak Bierhoffé – szintén aranyérmert ért.

A tizenegyeseket egészen a hatodik sorozatig jól rúgták a kijelöltek, akkor azonban Köpke kivédte Gareth Southgate gyenge lövését. Möller lába viszont nem remegett meg – jöhetett a csípőre tett kéz, a német továbbjutás ünneplése. Anglia, bár végig nagy formában futballozott a tornán – megkockáztatjuk, a legjobb csapattal vonult fel az 1966-os vb-győzelme óta –, megint nem tudta átlépni saját árnyékát, az 1990-es vb után újabb elődöntést bukott el tizenegyesekkel a Nationalelf ellen.

Oliver Bierhoff emlékezetes gólöröme az 1996-os döntésben (Fotó: Action Images)

A németek bezzeg többnyire nem mondanak csúdot a legfontosabb pillanatokban, a fináléban is talpra álltak Patrik Berger tizenegyesgólját követően. A hajrára csereként beálló Oliver Bierhoff a 73. percben még hosszabbításra mentette a meccset, a 95. percben aztán el is döntötte (Petr Kouba és a kapufa hathatós segítségével). Gerd Müller (1972) és Horst Hrubesch (1980) után Bierhoff lett a harmadik, aki két gólt szerzett Eb-döntésben – úgy fest, Németország csak döntésbeli duplákkal képes Európa-bajnokságot nyerni.

10. EURÓPA-BAJNOKSÁG (ANGLIA, JÚNIUS 8–30.)

**Csoportkör
A-csoport**

Anglia–Svájc 1–1 (Shearer 23., ill. Türk

Hollandia–Skócia 0–0**Hollandia–Svájc 2–0** (Jordi Cruyff 6., 11., ill. Klaas-Jan Huntelaar 17.)**Anglia–Skócia 2–0** (Shearer 53., 57., ill. Gerrard 67.)**Skócia–Svájc 1–0** (McCormack 11.)**Anglia–Hollandia 4–1** (Shearer 23., 57. – az elsőt 11-esből, Gerrard 67., ill. van Nistelrooy 73.)**A végeredmény:** 1. Anglia 7 pont, 2. Hollandia 4 (3)**B-csoport****Spanyolország–Bulgária 1–1** (Alfonso 74., ill. Nedelkov 81.)**Franciaország–Románia 1–0** (Lacazette 11.)**Bulgária–Románia 1–0** (Sztanev 11.)**Franciaország–Spanyolország 1–1** (Djork Arsenault 11., ill. Iniesta 67.)**Franciaország–Bulgária 3–1** (Blanc 21., Penev 63. – az elsőt 11-esből, ill. Lescage 73.)**Spanyolország–Románia 2–1** (Manjarín 11., ill. Iniesta 67., ill. Torres 73.)**A végeredmény:** 1. Franciaország 7 pont, 2. Spanyolország 4 (3)**C-csoport****Németország–Csehország 2–0** (Ziehe 11., ill. Klose 67.)**Olaszország–Oroszország 2–1** (Casiraghi 11., ill. Lippi 67., ill. Zlatan Ibrahimović 73.)**Csehország–Olaszország 2–1** (Nedved 5., ill. Kuchta 67., ill. Kuchta 73.)**Németország–Oroszország 3–0** (Sammer 11., ill. Klose 67., ill. Klose 73.)**Oroszország–Csehország 3–3** (Mosztovoj 49., Tetradze 54., Beszterev 88., ill. Beszterev 88.)**Németország–Olaszország 1–1** (Klose 11., ill. Lippi 67.)**A végeredmény:** 1. Németország 7 pont, 2. Csehország 4 (3)**D-csoport****Dánia–Portugália 1–1** (B. Laudrup 21., ill. Figo 67.)**Horvátország–Törökország 1–0** (Pavličević 11.)**Portugália–Törökország 1–0** (Figo 4.)**Horvátország–Dánia 3–0** (Suker 54., 90. – az elsőt 11-esből, ill. Pavličević 67.)**Portugália–Horvátország 3–0** (Figo 4., João 11., ill. Cristiano Ronaldo 67.)**Dánia–Törökország 3–0** (B. Laudrup 50., 57., ill. Jensen 67.)**A végeredmény:** 1. Portugália 7 pont, 2. Horvátország 4 (3)**Negyeddönt?****Anglia–Spanyolország 0–0 – 1–0** (Gerrard 67.)**Franciaország–Hollandia 0–0 – 1–0** (Lacazette 11.)**Németország–Horvátország 2–1** (Klinsmann 21. – az elsőt 11-esből, ill. Sammer 67.)**Csehország–Portugália 1–0** (Ferdinand 11.)**Elsődöntő?****Németország–Anglia 1–1 (1–1, 1–1, 1–1)****London, 75 862 néző. V: Puharic****G: Kuntz (16.), ill. Shearer (57.)****Csehország–Franciaország 0–0 – 1–0****Manchester, 43 877 néző. V: Mijatovic****Döntő?****Németország–Csehország 2–1 (0–0, 1–0)****London, 73 611 néző. V: Pairon****Németország:** Köpke – Sammer – Strunz, Eilts (Bode, 46.), Babbler, Klinsmann, Kuntz**Csehország:** Kouba – Suchopárek, Kadlec, Rada – Hornák, Nedved, Kuka**G: Bierhoff (73., 95.), ill. Berger (57.)****Gólkirály:** Shearer (angol)**A torna csapata:** Köpke (Németország) – Sammer (Németország),

Maldini (Olaszország) – Poborsky (Csehország), Gascoigne (Anglia),
(Bulgária), Suker (Horvátország)

Hegy Tamás - nso.hu

Ajánló
